

Izloži razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani, Francišanska ulica št. 61, Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in podpisati, sicer se jih ne priobči. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Enostolpna petstvestica K 150, osmrtnice in zahvale po K 250, razglasi in poslano vrstica po K 2; večkratne objave po dogovoru primeren popust.

NAPREJ

Glasiło jugoslov. socijalno - demokratične stranke.

Posamezna števil. stane

50 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali z dostavljanjem na dom za celo leto K 96, za pol leta K 48, za četrt leta K 24, za mesec K 8. Za Nemčijo celo leto K 114, za ostalo tujino in Ameriko K 120. — Reklamacije za list so poštne proste.

Upravištvo je v Ljubljani, Francišanska ulica št. 61, Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Dr. Ivan Tavčar.

Vsekakor zanimiva osebnost v našem javnem življenju. V tistem davnem času, ko je on študiral na visoki šoli, je bila na vrhuncu takozvana nemška liberalna stranka, ki je dala Avstriji za tedanje čase moderno ustavo in ki je bila za tisto dobo res napredna stranka. V tem miljeu je dozorel tudi dr. Tavčar, s temi idejami se je povrnil v domovino. Pozneje je postal doma na Kranjskem pod okriljem nemško-fevdalne in slovensko-liberalne zveze eden najplivnejših politikov. Na našem literarnem polju je on gotovo eden najmarkantnejših pojavov. In ko pozni rodovi sploh ne bodo več vedeli, da je katerikoli obstojala v našem političnem življenju t. zv. liberalna stranka, bo vsak rad vzel v roke Tavčarjeve spise in jih bo čital s slastjo in veseljem. Kot literat bo Tavčar živel večno in hvaležen narod mu bo gotovo postavil časten spomenik. Najlepšega pa mu bo ohranil v svojem srcu in duši.

Kot politik pa dr. Tavčar ni imel srečne roke. Ko se je preživela nemško-liberalna zveza v kranjskem deželnem zboru, in ko je moral odstopiti tedanji deželni predsednik Hein, zatonila je tudi Tavčarjeva politična zvezila, menda za vedno. Dr. Tavčar ni šel z očmi časa. Idejno je ostal na isti stopnji, kot je bil tedaj, ko je zapustil univerzo. Vsi novi duševni pojavi so šli mimo njega, kot da bi jih ne bil sploh opazil. Posebno ni kazal nikdar razumevanja za socialna vprašanja, ki so vendar srčna žila vsega javnega življenja.

Poleg socialne demokracije je začel na Slovenskem propagirati talent drja. Susteršiča. Ta dva sta prevrnila nemško-fevdalno in slovensko-liberalno favozilo pod cesto. Poveznika sta jo naravnost na drja. Tavčarja in njegove oprede. Od tedaj dalje se dr. Tavčar vedno pobira, ostal pa ne more. Poizkuša vse mogoče, vse mu spodleti, povsod pride prepozno. Na zunaj se je do zadnjega časa boril proti klerikalizmu, na piki je imel tudi vedno socialiste. Pa tudi v svoji hiši ni imel nikdar, oziroma ni dal miru, bojeval se je vedno proti mlajši struji v svoji lastni stranki, ki je hotela stranko reorganizirati in jo postaviti na modernije demokratičnejše temelje.

V boju s klerikalci je bil dr. Tavčar popolnoma premagan. Gospodarskim in socialnim idejam dr. Kreka, ki so padle med narodom na rodovitna tla, je postavil nasproti preperele in preživele fraze gospodarskega liberalizma. Za liberalci so

stali tedaj takorekoč sami izkoriščevalci ljudskih mas. Krek je triumfirал. Idejno pa je bil liberalizem proti Krekovi demokraciji in modroslovju pravi duševni revček. Liberalni voditelji z dr. Tavčarjem vred niso bili sposobni, pa tudi poguma niso imeli, da bi pobijali klerikalizem sistematično in pri korenini.

Zatekli so se k tzv. »farški gonji«. Če je kak lep kaplan na kaki veselici prijazno pogledal brhko dekle, smo kmalu na to čitali cel romanček. Če se je škofu Jegliču pri njegovih birmanskih vizitacijah ob priliki kakšne vehementne pridige odvil konec njegove pastirske palice, smo dobili o tem v liberalnem časopisu obširno poročilo. Rudeča kika kardinala Mišiča je bila tudi stalno predmet tega protiklerikalnega boja. V spominu nam je tudi še brošura: »Izgubljeni bog«. To je bilo Tavčarjevo orodje proti klerikalizmu. Kakor odstavljeno bog Perun je grmel dr. Tavčar proti fajnoštrm, kaplanom, jezuitom itd. To grmenje pa ni zaustavilo klerikalnega pohoda. Dr. Tavčar je ostal političen mrlič. Zavladala je klerikalna strahovlada, ki je napravila ogromno škodo na narodnem in kulturnem polju. Resna doba ni našla na odgovornih mestih pravih ljudi, ki bi bili kos klerikalnemu navalu. Protiklerikalci so bili vdrugič občutno poraženi. Prva važna bitka, ki pa se je vršila le bolj za kulisami, je bila izgubljena tedaj, ko se je izrinilo iz slovenskega političnega življenja Dežman, ki je bil edini sposoben, da bi bil v tistih časih organiziral meščanstvo po Slovenskem in tako napravil trden nasip proti klerikalni povodnji. Klerikalci so imeli lahko delo, ker im liberalni nasprotniki niso bili idejno nikdar kos.

V svoji stranki pa je dr. Tavčar vedno odiral mladino. Kadar mu je najhujša predla, se je umaknil v svojo trdnjavo, v tiskarno »Slovenskega Naroda«. V svoji gorenjski okostenelosti neče uvideti, da je idejno prespal dve generaciji. Moderne socialne težnje so mu popolnoma tuje. Kakor je leta 1883. pisal v svojem »Slovenskem Pravniku« proti socialni demokraciji in branil svetosti zasebne lastnine, ravno tako stoji še danes nepremakljivo na istem stališču. Danes je ideja socializacije na pohodu in ni več daleč doba, ko bo ta ideja zmagała na celi črti in tel ali oni obliki. Dr. Tavčar pa se je kakor kak kvaražigon spravljal nad drja. Cankarja, ki si je upal na shodu v Komendo zastopati to idejo. Branil je proti njemu svetost zasebne

lastnine ravno tako, kakor je pisal pred dobrimi 36 leti o tej stvari v zgoraj navedeni knjigi. Iz njegove »Visoke kronike« seva posebna ljubezen do srednjeveških fevdalnih razmer. Literarno je to po mojem mnenju najboljša stvar, kar jih sploh imamo v zadnjem času na beletrističnem polju. Politično in socialno pa je to delo značilno za Tavčarjevo politično mišljenje. Dr. Tavčar je sploh v zadnjem času psihološka zagonetka. Kjer je le prilika, spusti v svet kako notico, ki prita posebno klerikalcem. Pred par meseci se je postavil celo v pozo apoleteta. Zavzel se je za sv. evharistijo. To nalogo je opravil še bolj temeljito kot klerikalno časopisje. Ne morem pa verjeti, oziraje se na njegovo preteklost, da bi skušal priti zopet na površje s klerikalno pomočjo.

Dr. Tavčar ni več sposoben, da bi bil vodja politične stranke, ker mu manjka duševne prožnosti in nima političnega talenta. Ne zna kul-

kulirati z bodočimi dogodki in razmerami. Po balkanski vojski je pri nas vsak dijak instinktivno čutil, da ni več daleč doba ujedinjenja jugoslovanskega naroda. Dijaštvo se je tej ideji primerno orieniral. Dr. Tavčar pa je to gibanje prav surovo napadal. Nihče ni od njega zahteval, da sodeluje pri tej akciji. Če bi bil pa nameten politik, bi vsaj molčal. Nastopil pa je silno vehementno proti temu gibanju. In svetovna vojska! Vsi mladi smo bili od prvega dne prepričani, da Avstrija mora razpasti. Naša živa vera je postala mero in kri. Dr. Tavčar, vodja slovenske napredne stranke, pa je bil med zadnjimi, ki so uvideli to neizogibno delstvo. Temu primerno je seveda tudi odgovarjalo njegovo nastopanje med vojsko. Tavčar je zamudil ugodno priliko, ko bi se bil moral prostovoljno umakniti iz političnega poprišča. Če bi bil že davno prej napravil »čezdajansko pismo«, bi bilo mnogo boljše za njega in za njegovo stranko.

Tako zmagujejo klerikalni reakcionarci...

(Od našega poročevalca.)

Dunaj, 28. dec. 1919.

V razgovorih z različnimi politiki iz Ogrske, ki se nahajajo kot begunci na Dunaju, sem izvedel mnogo zanimivih detajlov iz dobe prevrata na Ogrskem, iz dobe vlade komunizma pod vodstvom Bela Kuna. Jasno mi je, da je Bela Kun s svojo prenatrpano potezo škodoval razvoj proletarske stvari v tej deželi. — Zelo poučni so procesi, ki se vršijo na Ogrskem. Kontrarevolucionarji se krvavo maščujejo nad komunisti. Komunisti so tudi postopali s silo in obsojali na smrt, ali v primeru s tem, kar počenja sedaj njih klerikalni reakcionarni nasledniki, so bili komunisti naivni otroci, ki so grešili nezavedaloč se več ali manj svojih dejanj.

Bele garde ubijajo... bele garde more... Najstrašnejša so grozodejstva v Kečkemetu. Sredi novembra so beli gardisti iz privatnih stanov arretirali 18 oseb. Njih sorodniki so se zaman trudili, da bi pozvedeli, kje so zaprti. Reklo se jim je: odpeljani so kot komunisti in bodo že pravčasno postavljeni pred sodišče. Te dni pa so našli v okolici Orgovama njih mrtva trupla... Isti beli gardisti so nekaj dni potem, ko so odvedli omenjenih 18 »komunistov« napadli zapore drž. pravdnistva v Kečkemetu ter zahtevali izročitev vseh zaprtih komunistov. Vodja jejnišnice se je sicer branil, ali kljub njegovemu odporu so odpeljali 34 oseb, med njimi profesorja

Budavja, advokata Ludvika Halmolja in predsednika soc. dem. organizacije Bodvja. Vseh 34 so umorili. Nekaj dni potem so napadli beli gardisti vlak, ki je šel v smeri proti Lajosmisze. Iz njega so odpeljali vse žide med njimi generalnega ravnatelja Neubauerja, trgovca Fodorja, profesorja Nemesa, bančnega uradnika Werthermerja. Vse so umorili. Kakor poroča list »Szozat«, so si morali vsi poprej grobove izkopati.

Iz drugih krajev prihajajo podobne vesti. Kontrarevolucija divja. Hortyjeva vlada seve hiti sedaj z objavljanjem obtožnic proti komunistom, iz katerih seve namenoma ne zveni nič dobrega, sploh nič v prilog komunistom.

13. t. m. se je začel velik proces v Budimpešti proti članom nekdanje grupe teroristov in sicer proti Sturcu, Kerekes, Kolmu in Kovacu, ki so pomagali znanemu komunistu Szamuelgonu pri njegovem delu po deželi. Sturz je obdožen 65 umorov. Kerekes-Kolm 15, Kovacz 5 itd. Vse to je seveda strašno pretirano. Koliko je resnice na obtožbi, bo težko izvedeti, ker se vodijo procesi nad vse pristransko.

O vsem tem vam pišem samo za tegadeti, da opozorim naše sodruge, da naj se nikar ne dajo zavezati ob besedi, ki se sicer lepo glase, ki pa utegnejo biti usodopolne. Na Ogrskem se je komunistom posrečilo od-

vrniti delavstvo od stare poti. S pomočjo proletariata je zavladal Bela Kun... V sled nezrelosti razmer, je pa morala zavladati sedanja reakcija in strahovlada.

Vsega tega ne bi bilo treba. Zato se nam zdi potrebno zopet in zopet svariti delavstvo.

Važni so časi — dolžnosti vodilnih politikov so danes mnogo večje in težke nego sploh kedaj. Toda premagati jih je treba. V težkih dneh se spozna močje.

Gorostasne slike iz hrvaške proge.

Kako se dela z našimi železničarji.

Objavljamo brez posebnega komentarja naslednje zgovorne sličice o postopanju oblasti z našimi železničarji na različnih hrvaških in drugih progah. Komentarjev ni treba. Stvar je tako zgovorna, da bi bila vsaka pikra beseda odveč. Naj omenimo samo, da se sedaj v Ljubljani enostavno suspendira tiste železniške uslužbenke, ki ne kažejo navdušenja za službo na takih progah in v takih razmerah. Kdo naj riskira meni nič tebi nič svojega rojstva kosti za službo v takih okoliščinah. Službeni predpisi menda ne veljajo več. Zato tudi merodajnim faktorjem ne delamo več robenegapriporočila. Čemu?

Dne 20.—21. nov. 1919 sem vozil vlak št. 975. Ko dospem v Staro Pazovo preko Kretnice, so srbski vojniki zahtevali, da vlak nemudoma ustavim. Ustavim. Ta moment skočijo trije od njih na stoji in zahtevajo, da jih popeljem v Zemun. Vse dokazovanje, da moram vlak dovesti v postajo, ni pomagalo. Dva od njih namerita name nabasane puške, eden pa me je držal venomer za vrat. Kmalu jih pridrvi k stroju še več. Nekdo jih vpraša, če imajo vsi puške nabasane. Na pritrdilen odgovor so zahtevali sedaj, da stoji od njem in pellem v Zemun. Ali zaman sem jim pripovedoval, da imam samo 2 m³ vode v »tenderju« in da naj me pustijo vsaj v Ljubli po vodo in jih potem popeljem v Belgrad. — Vsaka prošnja je bila zastoni. Grozili so, da me ubijejo, ako ne izpolnim njih želje. Med tem prerokanjem jih pozove sprevoznik Kovačević, da njihove vlak sedaj odpelje ter da se naj požurijo. Odšli so k odhalačemu vlaku št. 970. Ker se vlak ni takoj ustavil, so streljali za njim toliko časa, da je ustavil. Nato so se odnehali proti Zemunu. Če bi moral jaz peljati v Belgrad, bi ne mogel nenaenkrat nikamor več in povrh vsega bi me vojniki še ubili. Prosim ravnatelja

nadaljevati: to bi mi delo za par ur pospešilo in jutraj bi lahko zopet stopil do »Glasnika«.

Brez vsakega pomisleka stopim v kavarno, iščeč svojega mladega znanca z banke, da si preskrbim deset vinarjev za svečo. Pustili so me neovirano, da sem šel preko vseh sob: šel sem mimo tucata miz, kjer so jedli in pili kramlajoči gostje; dospel sem čisto notri v kavarno, v »Rdečo sobo«, ne da bi našel svojega moža. Potri in srdit sem šel spet na cesto in sem se napotil v smeri proti gradu.

Pri živem satanu, saj je pa tudi bilo že od sile, da more zoprosti niso hoteli imeti ne kence ne kraja! Z naglimi, burnimi koraki, ovrtnik suknje na vratu uporno privihan, pesti stisnjene v hlačnih žerih, tako sem šel in zataval celotno noč nad svojo zvezdo nesrečno. Ze sedem, osem mesecev ne ene resnično brezskrbne urice, jedva za kratek teden dni nabitrebnejšo hrano — nato je spet potrkala stiska na moje duri in me stisnila za vrat. V vsej svoji bedi sem bil vrh tega ostal še poštenjak, ha, ha, poštenjak do nohtov! Bog me vari, kakšen bedak sem bil! In pričel sem si pripovedovati, kako sem imel slabo vest, ker sem ekoč Hans Pauljevo odejo ponesel k zastavlavcu. Zasmeljal sem se prezirljivo nad to svojo občutljivo pravicoljubnostjo, pljunil zaničljivo na ulico in nisem našel besedi, ki bi bile dovolj krepke, da bi dovolj zasmehljivo izrazile mojo budalost.

(Dalee prib.)

LISTEK.

GLAD.

Spisal Knut Hamsun. — Poslovenil Fran Albrecht.

(Dale.)

»Ah ne, saj je seveda nepotrebno? In nasmejni sem se, da bi ga preveril, s kakšno lahkoto vzamem to.

»Mi rabimo samo čisto popularne stvari,« je rekl, »saj veste, kakšne vrste je naše občinstvo. Ali bi ne mogli napraviti nekoliko preprostejše? Ali pa prinesiti kaj drugega, kar ljudje bolj razumejo?«

Njegov veleobzirni način me je osupnil. Razumel sem, da je moj članek kasiran, a vendar bi noben odklonilni odgovor ne mogel biti ljubeznivejši. Da bi ga ne zadrževal še dije, sem rekel:

»Gotovo, to lahko storim.«

Sel sem proti durim. Hm. Naj mi oprost, da sem ga nadlegoval s to stvarjo... Poklonil sem se in prijel za kljuko...

»Ako kaj rabite, lahko dobite nekoliko preduka,« je rekel. To lahko potem odslužite.«

Zdal, ko je videl, da sem bil za pisanje nesposoben, me je njegova ponudba majhno poniževala in sem odvrnil:

»Ne, hvala, za nekaj časa si že še lahko pomorem. Sicer pa lepa hvala! Priporočam se!«

»Priporočam se!« je odgovoril »Glasnik« in se je zopet okrenil k svoji pisalni mizi.

Vzlic vsemu se je vedel napram meni do brohotno, kot nisem bil zaslužil, in bil sem mu hvaležen za to; vedno mu bom to priznaval. Sklenil sem, da ne poidem spet k njemu preje, ko da mu lahko prinesem delo, s kojim bi bil povsem zadovoljen, ki bi spravilo »Glasnika« v začudenje in mu dalo povod, da mi brez pomisleka nakaže deset kron. S to namero sem šel domov in pričel svoje pisarjenje.

Ob naslednjih večerih, ko je bilo krog osemih in so prižgali plin, se mi je redno pripetilo tole:

Kemaj prestopim prag hiše, da napravim po naporih in nadlogah čez daj izprehod po ulicah, stoji poleg svetilniškega droga tik ob vratih črna oblečena dama, ki mi obraz obrnjen k meni sledi s svojim pogledom, ko stopam mimo nje. Opazil sem, da ima vedno isto krilo. Isti gosti pajčolan, ki zakriva njen obraz in ji pada na prsa; v roki drži majhen dežnik z držajem od slonove kosti.

Tri večere zapored sem jo že opazil, vedno na istem mestu; toliko da pridem mimo nje, se počasi okrene in gre doli po cesti, v stran od mene.

Moji nervozni možgani so iztegnili svoje tipalke in takoj se me je polastila brezmiselnost

slutnja, da velja njen obisk meni. Navsezadnje sem bil skoro na tem, da jo ogovorim, vprašam, ako koga išče, ako želi moje pomoči, ako naj jo spremim domov, ako lo smem vzlic svoji, žal, zelo slabi obleki ščititi po teh temnih ulicah; toda v meni je bila nedoločna bolazen, da bi lahko kaj stalo, čašo vina ali par kron za izvoščka, jaz na nisem imel absolutno nič več denarja; molli brezupni prazni žepi so me vse preveč težili in tako nisem imel niti poguma, da bi jo premeril malce ostreje, kadar sem šel mimo nje. Glad se je že zopet naselil pri meni, od snoči zvečer nisem jedel ničesar; to sicer še ni bilo dolgo, čisto sem moral vzdržati po več dni; zdaj pa sem pričel opasno slabeti, nič več nisem mogel tako dobro stradati ko prej, en sam dan me je zdaj čestokrat omamil in ako sem izpil samo požirek vode, mi je že prihajalo slabo. Temu se je še pridružilo, da sem ponoči prezebal, da sem popolnoma oblečen, kakor sem stal in hodil, legal v posteljo, da sem vsak večer hodil spat tresoč se od mrzlice in da sem tekom noči malone odreden od mraza. Stara odeja ni mogla več zadrževati prepiha in zjutraj sem se vzbudil vsled tega, da mi je radi ostrega ledenege zraka, ki je prihajal od zunaj, nos skoro zmrazil.

Po cesti grem in razmišljam, kako naj ukrenem, da bi se vzdržal nad vodo, dokler ne dovršim svojega prihodnjega članka. Ko bi imel vsaj kakšno svečo, bi poskusil tudi ponoči

stvo državnih železnic v Zagrebu, da napravi vendar enkrat red na dotični progi, ker strojno osebje ni varno niti življenja in ob takih razmerah ne more izvršiti svoje službe. — C. J. strojevodja.

Drug primer: Privozil sem dne 1. dec. z vlakom št. 7379 iz Rume do postaje Potinci, kjer je bil vlak razpuščen zaradi pomanjkanja prostora v Indiji. Prevzel sem torej nazaj vlak št. 1212/II. — Pridem v Rumo. — Tamošnji odpravnik mi reče, da imam vlak št. 7379. Prepričal sem se pa, da mora moj stroj peljati naprej. Imel sem že 30 ur neprenehoma službo. Uredim stroj in potem odpeljem. Ko ustavim, kakor mi je bilo ukazano, so vojaši, ki so bili v službenem vozu prišli z bajoneti rekoč, da me ubijejo, ako ne peljem dalje. Izsili so torej, da sem mogel naprej. Pri prvi čuvajnici pa mi čuval da znamenje »stoj«. Ustavim. Neki vojak je začel zato streljati na čuvalja. Ta je pobegnil. Peljal sem zopet dalje in se moral ustavljati na ta način še pri dveh čuvajnicah. Pri tretji stopim s stroja in vprašam, zakaj vse to. Eden izmed vojakov pa me prime in vrže za vozni ob tla. Ko vstanem, mi nastavi trije svoja bedala na prsa in zahtevajo, da peljem kljub vsemu dalje. V postaji Potinci povem odpravitelju, da rabin 10 minut za čiščenje pepelnika. Takol nato pa pride srbski kapetan z dvema vojakoma z bedali. Nastavi mi na prsa samokres, vojaka pa sta mi žugala z bedali. Peljati sem moral naprej. V Indiji so napravili vojak okoli stroja kordon, da bi ne mogel oditi. Poslal sem kurirca v kurilnico, da izposluje za vlak drug stroj, ker mi je manjkalo premoga, vode v tenderju in v cevih. Strojni nadzornik je prošnji ugodil, ali jaz sem moral ostati pri stroju toliko časa, da je prišel drugi stroj s svojimi osebji. Enakih primerov bi lahko našel še gosti. Zgovorno pričajo, da je ob takih razmerah služba skoraj da nemogoča, uslužbenstvo pa je v vednih smrtnih nevarnostih. Takim razmeram naj se nemudoma odzove. Omenim naj še, da sem od one neporne službe tudi hudo zbolel. — Z. A., strojevodja.

In nazadnje še to: Načelnik ljubljanske kurilnice je te dni z ozirom na to, ker je veliko uslužbencev bolnih, različno bolnih, kar ni nobeno čudo v sedanjih življenjskih razmerah, kratkoročno rešil to, za nobene, ne za upravo ne za uslužbenca, veselo vprašanje s to enostavno izjavo: »Če ne bodo bolni uslužbenci »odmah« zdravi, se bo poslužil svojega posebnega recepta toliko pri zdravniku kakor pri uslužbencih. In če ne bo zadostovalo niti to, se bo poslužil pa vojaške sile.«
Enostavno kaj?
Srečni naši železničarji!

Tvorjenje kontrarevolucionarjev.

Sarajevski »Glas Sloboda« piše: Dobili smo v roke predzren in zaplen akt, namenjen preko belgradskega ruskega carističnega vojnega poslanika Atamana našemu vojnemu ministristvu od ruskega carističnega vojnega predstavnika v Rumuniji, generala Gerca. V tem aktu, ki je bil izročen našemu vojnemu ministristvu 30. novembra p. l. PBR. 1852 in kot dopolnilo telegrama od 12. decembra št. 13.052, sporoča general Gerc sledeče:

1. Ta trenutek (ko je bil akt odposlan) se vrši prevoz čeških kozoških eselonov in dobrovoljcev, ki se zavirajo 25. do 30. novembra. Takoj potem smatram za možno odpremljenje prvega eselona iz Jugoslavije (okoli 1500 ljudi).
 2. Ker je prevoz po romunskih železnica nemogoč, je treba pripraviti parkirne za prevoz vojnih ujetnikov iz Pančeva po Donavi do Turn Severina, nadaljni prevoz preskrbim sam.
 3. Francoska vojna mislija v Bukarešti mi je pri tem obljubila svoje sodelovanje s tem, da bo dala na razpolaganje svoje ladje za prevoz od Turn Severina do Tulcele.
 4. Čim prevzame vojno in prometno ministristvo SHS prevoz do Turna, naj takoj prične zbirati vojne ujetnike v Pančevu.
- »Potrebno je, da te pozovejo organi vojnega ministristva in policije, po zgledu poziva na prigrisitev za povratek v domovino.«
- »Pri sestavljanju tega poziva, — končava general —, hočem tudi jaz sodelovati, ker obstaja in znatna komunistična propaganda, ki sedaj odvraca ruske vojne ujetnike, da ne

slede pozivu za vrnitev v domovino, ker je to samo maska za regrutiranje reakcijske armade«.

Ta akt je prejelo naše prometno ministristvo 2. decembra 1919. P. Br. 25.047/19.

Tako se torej sestavlja kontrarevolucionarna vojska. Gladni in izmučeni ruski ujetniki naj bodo omamljeni in prevarani z obetanjem, da se vrnejo v domovino, da bi se jih tamkal polastili ruski generali in vojne misije kontrarevolucionarjev in jih poslali v boj proti boljševikom. Tem potom skuša črna Rusija udušiti revolucijo!

Glose.

Ženski politični komitet češkoslovaških sodružic je izdal na žene celega sveta poziv za borbo proti blokadi sovjetske Rusije. V tem manifestu povdajajo češkoslovaške sodružice predvsem barbarstvo, ki tiči v blokadi proti katerikoli državi.

Za vzpostavitev internacionalne Centralni odbor socialno - demokratične stranke se bo sestal sredi meseca januarja, da bo razpravljala o možnosti sklicanja socialistov vsega sveta za vzpostavitev internacionalne.

Na kongresu avstrijskih strokovnih organizacij je poročal tajnik sodrug Hueber o številu organiziranih

članov. To znaša sedaj že nad 662 tisoč. Na istem zboru so povdarjali tudi sodrugi iz Nemčije važnost strokovnih organizacij. Tu imajo pred vojsko tako preganjane sindikalne organizacije že 7 in pol milijona članov; pred vojsko so jih imele 2 in pol milijona, dočim so med vojno padle na 900.000.

Romunska poslanska zbornica šteje 562 poslancev, od katerih je bilo 241 izvoljenih v stari Romuniji, 283 na Sedmograškem in v Bukarešti, 92 v Besarabiji in 26 v Bukovinii. Senat šteje 237 članov. K tem pride še princ Karol, dalje romunski metropolit in škofje ter zastopnik evangelijskega veroizpovedanja.

Izmenjava angleških in ruskih ujetnikov. Med zastopnikom ruske sovjetske vlade Litvinovim, in zastopnikom angleške vlade, O'Gradyjem so se vršila pogajanja za izmenjavo angleških oziroma ruskih ujetnikov. Pogajanja so uspela v toliko, da se izmenjajo angleški vojaši, ne pa tudi angleški privatniki, ki se nahajajo v boljševiških zemljah. Ljeningova vlada je za privatnike, angleške državljane, zahtevala pošiljatev živih in drugih potrebščin. Angleške vojne ujetnike bodo boljševiki odpustili koncem tega meseca. Do takrat se morajo pa vrniti tudi vsi ruski ujetniki iz vseh entitnih držav.

Brzlojavne vesti.

Jugoslavija.

Trgovska pogodba med SHS in Anglijo.

LDU. London. 1. (DunkU. — Brezlično.) Uspeh angleških zastopnikov Dicksona in Clerka s srbsko vlado je bil ta, da se je sklenila trgovska pogodba, po kateri bodo srbski trgovci mogli nakupovati blago na Angleškem proti plačilu v dinarjih.

Po svetu.

General Neratov odstopil.

LDU. Pariz. 1. (DunkU. — Brezlično.) Iz Sofije je preko Zeneve dospela vest, da je odstopil načelnik bolgarskega generalnega štaba general Neratov.

Uprava v ozemljih, kjer se bo vršil plebiscit.

LDU. Pariz. 1. (DunkU. — Brezlično.) Nemški zastopniki na mirovni konferenci so zahtevali, naj se ozemlje, kjer se bo vršilo ljudsko glasovanje, podredi nemškemu pravosodju. Ker pa to ne bi bilo v skladu z lojalno izvedbo ljudskega glasovanja, je vrhovni svet odločil, da bo za medzavezniške uprave diplomatsko in konzularno zaščito prebi-

valcev ozemlja, kjer se bo glasovalo, prevzela ona zavezniška država, čije zastopniki bodo na tem ozemlju.

Francoski senat.

LDU. Pariz. 31. (DunkU.) Senat je po kratki debati včeraj sprejel kreditno predlogo za prvo četrtletje 1920. in načrt posojila, ki ga je bil izdelal finančni minister Klötz. Senat pa je črtal od kreditov, ki jih je bila odobrila zbornica, vsoto 100 milijonov. Predloga je bila sprejeta enoglasno. Navzočih je bilo 205 senatorjev. Ribot je imel daljši govor o finančnem položaju in je zrekel bežazen, da bi Francija s svojimi terjatvami napram Nemčiji utegnila ostati osameljena in je vprašal vlado, ali so zavezniki zafancili te terjatve. Ministrski predsednik Clemenceau je odgovoril, da se sprito političnega položaja v Washingtonu to vprašanje sedaj ne more obravnavati.

Uveljavljenje mirovne pogodbe 6. januarja.

LDU. Pariz. 1. (DunkU.) Vrhovni svet je odredil, da mora biti do 6. januarja vse pripravljeno za uveljavljenje mirovne pogodbe. Ni pa še gotovo, ali se bodo do tega dne moglo rešiti vse potrebne formalnosti.

Društvo za čuvanje narodnega zdravja v Sloveniji.

Tako Srbi kakor Hrvati imajo že mnogo let svoje Društvo za čuvanje narodnega zdravja. Društvi delujeta z velikim uspehom na polju zdravstvene prosvete. Izdajata poljudne liste — v Belgradu »Zdravljica«, v Zagrebu »Život in zdravje« — poljudne brošure in letake, prirejata ljudska zborovanja in organizirata boj proti ljudskim boleznim.

Po prizadevanju ministristva narodnega zdravja in merodajnih krogov srbskega društva, sestavljen se je v Ljubljani pripravljalni odbor, da osnuje Društvo za čuvanje narodnega zdravja v Sloveniji.

Novo društvo, ki naj bo središče zdravstvene prosvete v Sloveniji, čaka obsežen delokrog. Pred vsem naj društvo podpira dalekovidno zdravstveno politiko, ki lo hoče oživiti našo ministristvo narodnega zdravja. Kadar se je doslej govorilo o zdravstveni organizaciji, se je po navadi mislilo le na naše bolnišnice in druge zdravstvene zavode in na zdravniško pomoč v slučaju bolezni in nezgod. Tudi državna uprava je doslej obračala svojo skrb le na te točke; kar le storila in žrtvovala na polju javnega zdravstva, bilo je po večini le posvečeno terapiji, to je zdravljenju obolenega prebivalstva. Toda zdravstvena veda je že davno dognala, da ni glavna naloga, zdraviti bolne, temveč jih preprečevati. — Problem javnega zdravstva se nanaša na človeka od njegovega postanka, od poroda in naj skrbi za njegovo zdravje v vseh dobah tja do smrti. To skrb delimo na dve veliki skupini: na profilaktično ali preprečevanje in odvracanje bolezni in na terapijo ali zdravljenje.

Ministristvo narodnega zdravja je odkazalo v svojem programu posebno široko polje profilaksi. Ta ne ob-

sega le boja proti razširjanju nalezljivih bolezni, skrbi za čuvanje narodnega zdravja v raznih obrtvaliških in brige za pravilne življenjske potrebščine, zdravo hrano, zdrava stanovanja itd., temveč stremi tudi za to, da je vsak pojedinec od poroda pa do smrti obdan od higijenskih prijk, ki ga duševno in telesno čuvajo pred vsako boleznijo in ne-zgod.

Naglašali smo, da ima zdravstvena organizacija pričeti že pri postanku človeka. Zaradi tega je važno, da najdemo principi rasne higijene in evgenike, ki so jih doslej gojili le znanstveniki in privatna društva, izraza tudi v zakonodaji in da globoko prošinejo med narod. Kajti le na ta način se nam bo posrečilo, zaceliti težke rane, ki jih je v zdravstvenem oziru našemu narodu zadela vojska in odvrniti posledice, ki bi sicer ogrožale še pozne rodove. Kakor znano, stremi rasna higijena in evgenika za to, da se zarod dvigne v kvalitativnem oziru. Biologija je dognala, da zavisi zdravje in ves duševni in telesni ustroj deteta le od njegovih roditeljev. Gledati moramo torej na to, da se družijo le telesno in duševno povsem zdravi ljudje, na drugi strani pa mora biti naša skrb, preprečiti vsak zakon, ki bi vsled bolezni roditeljev ogrožal potomce. To je pa pri človeku, obdarjenim s prosto voljo, ki je nikakor ne moremo prezirati, težko doseči le z zakonitimi odredbami in nasilnimi sredstvi. Tu ima torej Društvo za čuvanje narodnega zdravja široko in hvaležno polje, da s poljudnimi spisi, ljudskimi predavanji, daljanim nasvetov itd. razširi principe evgenike med narod.

Med nadaljne zahteve evgenike in rasne higijene, za katere bi mo-

ralo Društvo za čuvanje narodnega zdravja pripravljati tla, spadajo naslednja poglavja: da vodijo — slično kakor duhovniki krstne knjige — zdravniki nekake zdravstvene matice, da se z vsemi sredstvi pobijajo alkoholizem in spolne bolezni, ki posebno ogrožajo zarod, da se zarodenci pred sklepanjem zakna zdravniško pregledajo, da se nadzirajo noseče in doječe žene po nalašč v to poklicanih skrbstvenih sestrah, da se skrbi za rodbine, ki imajo mnogo otrok, pa malo sredstev in slednjič, da se poučuje matere o negovanju dojenčev in otrok.

Kakor vidimo, krenila je naša državna zdravstvena politika na povsem nova pota. Društvo za čuvanje narodnega zdravja pa pripade lepa naloga, da oživi med narodom smisel in razumevanje za te cilje.

Pri vzgoji ženske mladosti na li-celjih, srednjih šolah itd. bo gledati na to, da se poučuje tudi o strežbi bolnikov. Vsakdanja izkušnja nam kaže, da se bavijo v rodbinah z bolniki v prvi vrsti žene in to z veliko požrtvovalnostjo. Toda vsled neznanja in nepoučenosti greše čisto proti zdravstvenim predpisom. Le malo pa je rodbin, ki bi si v slučaju bolezni mogle držati izučeno bolničarko. Pa tudi teh nam manjka. Treba bo torej ustanoviti šole za bolničarke po poklicu. Če prav je to naloga države, vendar Društvo za čuvanje narodnega zdravja tudi tu lahko pripomore, da najdejo namere zdravstvene uprave med narodom primeren odmev in da se čim več mladih deklet posveti temu poklicu človekoljubja.

Največja naloga pa čaka novo društvo na polju socialne higijene, posebno na polju odvracanja ljudskih bolezni. Dosedanje Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih na Kranjskem bo likvidiralo in prepustilo svoje imetje Društvu za čuvanje narodnega zdravja, ki bo svoje delovanje raztezalo čez celo Slovenijo. Tako bo imelo društvo izpeljati vse naprave proti tuberkulozi, pred vsem po mestih in industrijskih krajih otvoriti oskrbovalnice za tuberkulozne, ki zbiraio bolnike, podučujejo njih rodbine in se bavijo tudi z ambulatornim zdravljenjem. Delalo bo na to, da se čim prej ko mogoče zgradi projektovano zdravilišče za tuberkulozne in da se pri obstoječih večjih bolnicah napravijo posebni pavilioni za težje slučaje te tako razširjene ljudske bolezni. Enako bo oživiti oskrbovalnice in zdravilišča za alkoholiste, ambulatorije za spolno bolne in ustanoviti zavod, ki bo primerno zaposloval padle deklice.

Lepe in velike naloge, ki se z ozirom na sedanje težkoče seveda ne dajo takoj izpeljati v celoti, a vendar več ali manj uresničiti. Društvo za čuvanje narodnega zdravja jih bo imelo na vidiku in jim bo posvečevalo svoje delo. Razumljivo je torej, da so težnje tega društva, ki stoji izvan političnega boja in ki ima računati z izdatno državno podporo, že sedaj našle obilo prijateljev in podpornikov. Pri ustanovnem zborovanju, ki se vrši v kratkem, naj bi bili zastopani vsi sloji občinstva, saj bo malokatero društvo tako delalo za razvoj in procvit celokupnega naroda, kakor ravno Društvo za čuvanje narodnega zdravja.

Sodrugi!

Edini list, ki neustrašeno zastopa pravice delavstva, njegove težnje in cilje je »Naprej«.

Dočim je poskočila naročnina vseh meščanskih listov na 10 kron, stane »Naprej« mesečno le 8 K. Četrtletno 24 K, polletno 48 K, in celoletno 96 K ter posamezna številka 50 vln.

»Naprej« je edini slovenski delavski list in obenem največji!

Čitate, razširjajte »Naprej«.

Novice.

— Uvoz tujega časopisa »dovoljen«. Ministristvo za notranja dela je z odlokom od 4. decembra št. 5862 dovolilo uvoz tujega časopisa, samo ne iz Ogrske in Bolgarske; za to ostane torej stara prepoved v veljavi.

— Poštno in brzlojavno ravnanje. Društvo objavila: Z dnem 31. decembra 1919. se opusti poštni urad Otok. Z dnem 1. januarjem 1920. se uvede pri krajevem poštnem uradu Ribnica ob Vrbskem jezeru dostavljanje poštnih pošiljatev po selskem pismu v kraju Otok. Dostavljanje se bo vršilo vsak dan.

— Velika zaplenba živih in mrtvih fakturnega blaga. Oblasti v Splitu so preiskale zaloge trgovcev ter zaplenile velike množice živih in mrtvih fakturnega blaga, ki so jih skrili posamezni trgovci. Komisija je zaplenila več vagonov sladkornja in mila.

— Invalid ubil invalida. Na svetli večer je ustrelil v Zagrebu neki invalid svojega tovariša, ki je na mestu umrl. Morilca so zaprli.

— Bivši minister pred poroto. Iz Kragujevca poročajo: Pred tukajšnjim sodiščem se je začela porotna obravnava proti Vukašinu Petroviću, bivšemu ministru iz dobe Obrenovićev in proti Jurju Mihajloviću, industrijalcu ter ostalim 43 obtoženecem radi veleizdaje. Obtoženci se takoj po okupaciji Srbije stopili v zvezo s sovražnikom in postali njegovi liferanti. Petrović pa je poleg tega služil sovražniku tudi v političnem oziru, ker je vodil propagando za avstrijski režim v zasedeni Srbiji. Obravnava bo trajala dolgo, ker je treba zaslišati nad 100 prič.

— Klub djaka socialista iz Jugoslavije v Beču se je ustanovil začetkom decembra preteklega leta. Šteje že lepo število članov. Večina je jugoslovanskih akademikov iz Srbije in Slovenije. Klub namerava prirediti socialistična, znanstvena in literarna predavanja in večere. Nekaj predavanj je priredil že takoj pred prazniki. Prevzel je veliko nalogo, želimo mu mnogo uspeha.

— Čelnje proti nepotrebnim plesom in zabavam. Zveza čeških žen je pozvala policijsko ravnanstvo v Pragi naj omeji plesne in zabave, kjer se porabi po nepotrebnem toliko kurjave in razsvetljave, dočim reveži zmrzujejo in so brez luči.

Dnevne vesti.

Tavčarjeve katastrofe.

Vodja liberalne stranke, doktor Tavčar, se je koncem leta ozlasi v »Narodu« z dolgim člankom, v katerem se bridko pritožuje proti notranjim neprilikam v naši državi. Članek je stilistično dovršen. Politično pa vse kot prej resen. Začetek je dober, konec pa naravnost katastrofalen. Ne za nas, seveda, ki se takim rečem smejemo, marveč za stranko, koji načeljuje taka predpostavna politična mentaliteta, kakor je dr. Tavčar. Ljubljanskega župana preganja usoda. Če se tako lepo začne, jo mora nazadnje nezgibno korenito polomiti. To je že v bistvu njegove narave in vse njegove politike. Da vam političen voditelj, bodisi še tako reakcijske stranke, ne zna zaključiti svoje novoletne stilistične vaje drugače, kakor z apelo na oblast, da uvede poseben sod proti štrajkom, pred katerim naj bi se, kakor narodu zveni iz dotičnega članka, zadušilo delavska boja, je že od sile. To je unikum. Q. dr. Tavčar živi menda še vedno v letih 1870. In argumenti, s katerimi zagovarja svoj najnovejši »liberalni« predlog! Ker nismo socialni demokratje prizorili tekoni vojne nobenega štrajka, ga re bono niti poslej. Bravo. Gospod župan pozabljaj, da smo imeli v Trstu v vojnem času več štrajkov, med temi tudi dva splošna, ki sta trajala vsak po teden dni, pozabljaj na štrajke in barikade v Gradcu in na Dunaju itd., pozabljaj na strel doktor Frca Adlerja, ki je omogočil, da smo dobili v zadnjem času vojne nekaj več svobode, katero so menda življale razne nacionalistične stranke. Da pa ni bilo splošnega socialističnega štrajka na Kranjskem, je to pripisovati raznim meščanskim politikom, v prva vrsti doktoru Tavčarju, ki je tako vneto in sistematično govoril in pisal za Avstrijo in za njeno vojno. Če treba objavimo tudi tozadevne podlistke in članke o dražestni cesarici Ziti, za katero je g. dr. Tavčar menda kar goril literarnega in političnega navdušenja. Toda kaj bi. Uvodnik, ki ga danes prinašamo, karaktetizira zgovorno mentaliteto staroliberalnega načelnika. Bog se usmili njega in njegove stranke.

Klerikalna enostavnost

Zitni zavod, črna knjiga, ali, kaj to! Zitni zavod bi bil lahko kontroliral, članke, ki jih priobčuje »Naprej« je pa pisal veliki Susterčičanec, pokojni — Stefe. Ena, dve, tri, čarovnija je gotova. »Slovenčev« uredniki, ali vsaj tisti, ki tako spretno skuša prevariti javnost, češ, da so vse to zakrivilo oni, ki so jim bili nasprotniki v duši že prej, na zunanjo po nozete, bi napravili prav dobro kupčilo, če bi osnovali domače narodno magično gledališče, da bi nam ne trebali kazati teh umetnosti lbrahinci in Frischaufl. Ne, notruite, go-

spoda! Vi bi se radi otresli Šuster-
šica, ker vam njegov duh zopet ra-
ste čez glavo. Da pa ne bo vaša ob-
veljala, bomo priobčili v Črni knjigi
tudi kaj takega iz leta 1917. in 1918.,
kar bo dokazovalo, da »Slovenče-
va« propaganda v tisti smeri tudi
potem ni prenehala, ko je nastal zna-
ni razkol v klerikalni stranki. V po-
litiki vobče, zlasti pa v zahrbni po-
litiki, ki je ljudstvu škodljiva v go-
spodarskem in duševnem oziru, ker
ima namen zaslužiti narod starim
privilegijem. Čarovnija ena, dve, tri
ne velja. Plodovi in uspehi klerikal-
ne politike so dovelj usodni za ljud-
stvo, zato pa z ena, dve, tri ne boste
prav nič imponirali. Mi bomo že še
poskrbeli za zanimivo Črno knjigo,
ki dokazuje v vsej nagoti asimilacijske
talente klerikalizma v taktiki.

Tomanove skrajnosti.

Ravnatelj ljubljanske cestne že-
leznice je znani inženir Toman,
s katerim smo se imeli že priliko
ponovno pečati. Da bi profitarjem,
katere zastopa, prišuntal par kronic,
si je mož izmislil, da od abonementov,
ki so prišli od 1. do 4. decembra pla-
čevati mesečni abonema, ne spreje-
ma nekolkovanega denarja, da je
vladna odredba to ukazala. Iz tega
vzroka je podaljšal neveljavnost me-
sčnih vozniških listov za pet dni, do-
čim mora brezpogojno sicer vsak na-
ročnik plačati vozni listek, če za-
muči obnovo naročbe le za en dan,
pa bodisi da prvi v mesecu pade na
nedeljo ali praznik. Tem lepše iz-
gleda pa cela stvar, če se ve, da je
isti kavalir Toman svojim uslužben-
cem pa v prav isti dobi, ko je od
abonementa zahteval že kolekovan de-
nar, izplačal nekolekovane bankov-
ce. Vse skupaj je tako počelo vendar
umazanost, da ji ni para najti. —
Umevno je, da si vse stranke tega
niso dale dopasti, in nekatere so na-
znanile žalostnega kavalirja pristojni
oblasti. Sedaj ima zadevo mestni
magistrat v rokah. In glejte, sedaj je
načrtovan g. ravnatelj popolnoma ne-
dolžen, on ni storil ničesar nepostav-
nega. Mi pa samo to pravimo: mest-
ni magistrat naj da vse uslužbence
tramvaja v tej zadevi pred sodiščem
pod prisogo zaslišati, nadalje naj si
da predložiti zapisnik vseh decem-
berskih abonementov, in naj da ravno
tako zaslišati. Ta bi bila lepa, da bi
ostale take umazanosti nekaznane.
Zasledovali bomo zadevo do konca
in svoječasno tudi poročali, ali ima
v Jugoslaviji zakonita odredba kaj
veljavne, ali jo kapitalistični žaketi
preobrne vsikdar, kadar se mu bo
ljubilo. Posebno pozornost bomo pa
še naprej posvečali dnevni g. rav-
natelju naše cestne železnice.

Ne širite nezaposlenosti!

Dne 31. decembra 1919 je dravska
divizija razpustila vojaški stavbni
urad. Delavstvo, ki je bilo tu zapo-
sleno, je prepuščeno sedaj samemu
sebi, živi naj od zraka. Že tak je
bilo delavstvo stavbnega urada za-
postavljeno in prikrajšano. S 15. no-
vembrom bi se moralo zvišati tem
delavcem plačo, kar se je tudi zgodi-
lo v avtodelavnici, a pri stavb-
nem uradu se zaposlenim delavcem
vzlic uradni naredbi do zadnjega dne
ni zvišalo prejemkov. Za novo leto
so bili, namesto da bi dobili dolo-
čene draginske doklade, kratkoma-
lo brez zakonito določenega 14 dnev-
odpovednega roka odpuščeni iz
službe. Kam to meri! Ali ne pove-
čava to bede in nezaposlenosti? Ali
nisi ubogi delavci in njihove družine
umirajo gladi? Te nedostanke se
mora odpraviti, in dajte ubogim de-
lavcem možnost, da morejo z de-
lom svojih rok preživljati sebe in
svoje družine.

Konsumna društva, produkтивne,
delavske, kreditne, kranjske zadru-
ge, družbe z omejeno zavezo, kakor tudi
vsi sodruzi, ki so bili svoječasno po-
zvani k sodelovanju za pristop k
»Zvezi delavskih zadrug« se tem po-
tom nujno pozivljajo, da poročajo o
uspehu in vpošleho pristopne izjave
tajništvu »Zveze delavskih zadrug«.
Maribor, »Ljudski dom«, Berg-ulica
št. 4. — Opozorjamo na to, da ozirom
na veliko važnost vse strankine or-
ganizacije. Za natančnejše informa-
cije se je obračati na gori navedeno
tajništvo.

V tobačni tvornici zopet odkrita
velika tatvina tobaka. Detektivni
ljubljanske kolodvorske ekspoziture
so prijeli te dni verižniško zakonsko
dvojico, ker je nameravala vtiho-
piti 200 zavočkov tobaka preko de-
markacijske črte v Trst. Revirni
nadzornik g. Alojzij Ljubič je veriž-
niški dvojici v ostem izpraševanju
privedel do priznanja, da sta kupila
tobak po verižniški ceni 6 K 20 vin.
pri F. L. v Florjanski ulici. Cena
sama je že naravnost nečuvna, ker
se tak tobak prodaja po 3 K 20 vin.
v trafikah. Pri F. L. izvedeni hišni

preiskavi so dobili detektivni kolo-
dorske ekspoziture še 10 kg toba-
ka, ki izvira iz ljubljanske tobake-
tvornice. P. L. je izpovedal, da mu
je prinesel tobak brivec L. iz Rim-
ske ceste. L. na odgovor pozvan, je
povedal, da mu je prodal tobak de-
lavec invalid J., ki je bil med vojsko
sprejet na delo v tobačno tovarno,
za smešno nizko ceno 50 K za kilo-
gram. Pri J. so našli na stanovanju
večjo množico raznovrstnega toba-
ka, katerega je ukradel v tobačni
tvornici. J. so izročili sodišču, ostali
so pa naznanjeni pristojnim obla-
stem zaradi verižništva in tihotap-
stva.

Kaznovana tihotapca. Detektivni
kolodvorske ekspoziture so prijeli
tihotapki Tržačanki Olgo Stoka in
Elizo Danev na glavnem kolodvoru,
ker sta nameravali iztihotapiti večjo
množico živil in tobaka v Trst.
Ker nista imeli predpisanih potnih
listov, sta se kaznovali tudi z denar-
no globo.

Deželna zadruga fotografov v
Ljubljani naznanja sl. občinstvu sklep
svoje seje z dne 30. dec. 1919. da se
bo od nedelje, dne 4. januarja 1920
naprej ob nedeljah in praznikih pri
vseh fotografskih zavodih v Ljublja-
ni slikalo samo do 1. ure popoldne.
Odpri pa ima vsako nedeljo in
praznik popoldne in ljubljanski fo-
tograf, kar je vsakokrat naznačeno
na deski pri vsakem fotografu.

Zamenjal je 2. t. m. dopoldne ob
tridelet na 11 uro sodrug iz avtode-
lavnic gledal. Blagovoli ga vrnil v
uredništvo, da dobi svojega nazaj.

Prireditve.

Clanska zborovanja za ljubljans-
ke prodajalne konsumnega društva
za Ljubljano in okolico se vrše:

Trnovo in Sodna ulica: v ponde-
lek dne 5. januarja ob 7. uri zve-
čer v Mahrovi hiši.

Šiška: v sredo, dne 7. januarja
ob 7. uri zvečer pri Šternu, Planin-
ska cesta.

Vodmat: v petek, dne 9. januarja
ob 7. uri zvečer pri Pavšku.

Glinca in Rožna dolina: v soboto
10. jan. ob 7. uri zvečer v »Ameri-
ki« na Tržaški cesti.

Priljubljeni odbor za ustano-
vitev »Društva poslušnih uradnikov in
uradnic za Slovenijo«, naznanja vsem
članom kategorij »Poštarjev, od-
pravnikov, adjunktov, oficijantov in
aspirantov« obojega spola, da se vr-
ši dne 11. januarja 1920, ob 14. uri
popoldne v Ljubljani, v pisarniški
dyorani glavne pošte, ustanovni
občni zbor. Radi važnosti se vabijo
vsi člani in nečlani gori omenjenih
društev k obilni udeležbi.

Iz stranke.

Dne 4. januarja 1920. se vrši v
veliki dvorani Mahrove hiše

Konferenca

krajevne pol. organizacije Jug. soc.
dem. stranke za Ljubljano

z sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo odbora.
2. Volitev odbora.
3. Časopis in tajništvo.
4. Ustanovitev okrajne oziroma
okrajne organizacije.
5. Slučajnosti.

Začetek točno ob 8. uri zjutraj.

Pozivlja se posebno sosedne
krajevne organizacije v okrožju do
Kamnika, Škofje Loke, Kranja itd.,
da se udeležijo konference po delega-
tah, ker se bode razpravljalo o ve-
važnem vprašanju skupnega dela v
okrajni organizaciji in o ustanovitvi
stalnega okrajnega tajništva.

Sodrug! Strnite vrste! Pribrav-
ite se na bol, ki nas čaka v naj-
bližji bodočnosti, ter se udeležite
konference, da nas najde nasprotnik
pripravljen!

Odbor kraj. pol. org.

Diskusijski večer na Glincah v
gostilni s. Korošca se vrši v sobo-
to ob 19. uri z dnevnim redom: Ko-
munalna politika. Poroča sodr. Go-
louh. Opozorja se posebno odbornike
in zavržke, da se tega diskusijske-
ga večera gotovo udeležijo. — Odbor.

Celje. S 1. januarjem 1920. ura-
duje tajništvo okrajne strokovne
komisije v hiši gospoda v. Bacho.
Prešernova ulica št. 6. I. nadstropje.
Istotam je tudi tajništvo politične
organizacije celjskega okrožja.

Rogaška Slatina. Pri nas se je
ustanovila podružnica zdravilišnih
delavcev osrednjega društva nara-
karjev, hotelskih in kavarniških
uslužbencev na slov. ozemlju. Člani
podružnice imajo vsako soboto, ob
18. uri sestanek v delavskem domu
v gostilni A. Štern, kjer se tudi pla-
čuje članarina in sprejemajo novi
člani vsako nedeljo od 9. do 12. ure.
Delavci in delavke pristopite vsi k

tej za vas tako važni strokovni or-
ganizaciji.

Telovadni odsek podružnice
»Svoboda« v Sp. Šiški naznanja, da
se vrše telovadne vaje za šolski na-
raščaj v nedeljo od 2. do 4. ure, za
člane v ponedeljek in petek od 7. do
9. ure zvečer in za članice v sredo
od 7. do 9. ure, vselej v telovadnici
slovenske šišenske šole. — Odbor.

Pevski odsek »Svoboda« nazna-
nja svojim članom, da v torek, dne 6.
januarja pevska vaja radi praznika
odpade, pač pa se ista vrši v sredo
ob 8. uri zvečer.

IZREDNA SKUPŠČINA KEMIČ- NIH DELAVCEV.

Izredna glavna skupščina »Osred-
njega društva kemičnih delavcev in
»osrednih strok« na slovenskem
ozemlju se bo vršila 11. januarja
1920 v Ljubljani v društvenem pro-
storu pri Mauserju. Novi Vodmat
št. 159. Dnevni red: 1. Poročila a)
predsedništva; b) tajništva; c) bla-
gajnika; d) kontrole. 2. Razprava o
skupnem delu z ostalimi bratskimi
organizacijami v Jugoslaviji. 3. Del-
na izprememba opravilnika. 4. Voli-
tev odbora in kontrole. 5. Raznote-
rosti. Zborovanje se prične točno ob
9. uri dopoldne. Vsaka podružnica
ima pravico poslati po enega dele-
gata. V krajih, kjer sta dve podruž-
nici, ima istotako vsaka izmed obeh
podružnic pravico poslati po enega
delegata. V podružnicah določeni de-
legati morajo že v soboto, dne 10.
januarja 1920 zvečer priti v Ljub-
ljano, kjer je ob nedeljah promet
ustavljen.

Kultura.

Koncert. Slovenski umetnik, kon-
certni pianist gospod Anton Trost
z Dunaja priredi v Ljubljani v nede-
ljo, dne 4. januarja 1920 v Unionski
dvorani zvečer ob 8. uri samostojni

Nainovejša poročila.

(Vest LDU.)

ENKETA O VALUTNEM VPRA- ŠANJU.

Ljubljana, 2. Dne 2. januarja 1920
se je vršila v deželnozborni dvorani
v Ljubljani anketa o valutnem
vprašanju, ki so se je udeležili vsi
interesirani krogi. O izmenjavi kol-
kovane krone v novo novčnico se
je razpravljalo mnogo. Soglasno je
bila sprejeta nastopna resolucija:

Uvažuje edinole interese države
in širokih slojev naroda, so zastopni-
ki gospodarskih organizacij na se-
stanku JPS dne 2. januarja 1920
sklenili soglasno: 1. Ko gre za uni-
fikacijo dveh valut v državi, smatra-
mo, da je napačno, vzeti za podlago
krepkejšo valuto; neizbežno je namre-
č, da potem tudi ona devalira in
že itak težko prizadete lastnike slab-
še valute potegne za seboj v toli-
kratnem razmerju, za kolikor je bila
izmenjana za krepkejšo. Ako bi spre-
jeli po načrtu g. finančnega ministra
dvovalutno novčnico, v tej fikciji ne bi
bilo nič drugega, nego definitivna
relacija. Zakaj če vzamemo danes
vrednost dinarja na pr. z dvajsetimi
švicarskimi centesimi, krone pa s
pet centesimi, se dinar idealno more
dvigniti za osemdeset točk, istoča-
sno pa bi tiščal krono stalno na-
vzdol na največ dvajset točk. Cene
vseh predmetov bi poskočile in z
njimi plače in mezde. Perturbacija
v gospodarsko zelo razvitih delih drž-
ave bi bila naravnost usodna. Edi-
no primerno je, da se vzame edlnica
iz slabše valute in na to zastavi vsa
moč, da se okrepí z realno fundacijo
in smoteno gospodarsko, zlasti iz-
važno politiko.

2. Zato ne moremo pristati na iz-
menjavo na temelju kake relacije,
temveč smatramo kot edino možno
rešitev, da se izvede izmena al pari
za krone. Pri tem pa uvidevamo, da
treba ščititi lastnike in interese
starega dinarja; to pa se na drug na-
čin more zgoditi mnogo bolj dosled-
no, kakor z nameravanim načrtom
g. ministra Veljkoviča, ki bi devaliral
dinar v cilju današnje vrednosti kro-
ne in občutno prizadel dinarskega
upnika. Pripravljeni smo, priti dinar-
skemu interesu nasproti s tem, da
se staremu dinarju možnost
sukcesivne izmenjave po ugodnem
kurzu, da se plačilo dinarskih terjat-
ev olajša s primerno uredbo in da
se mu pri začetni določitvi kovinske
podlage zagotovi primerno raz-
merje.

3. Uvidevamo važnost končne re-
šitve valutnega vprašanja; vendar
ni tolika, da bi jo morali po vsaki ce-
ni izprovesti hipno s silo proti jasni
volji ožernje mase interesiranih.
Zato smo pripravljeni, pristati na to,
da se meritev izenačenja še za krat-

koncert s sledečim sporedom: 1. V.
Stančič: Preludij. Josip Procházka:
Štiri scene iz »Karnevala«, op. 14.
a) Promenada. b) Valček. c) Ro-
manca. d) Finale. 2. Viteslav No-
vák: Sonata eroica, op. 24. 1. Alle-
gro patetico. II. Andante mesto. Al-
legro energico. 3. Brahms: Rapsodi-
ja, op. 79. št. 2. Debussy: Jardius
sons la pluie. 4. Chopin: Scherzo, op.
39. Nocturne, op. 55. št. 2. Dve ma-
zurki. 5. Balakirev: Orijentalna fan-
tazija »Islamey«. — Resni umetnik
zasluži resnega vpoštevania. Pripo-
ručamo glasben. občinstvu, da po-
seti ta koncert. Spored obseza vred-
na dela hrvaških, slovenskih, čeških,
nemških, francoskih, poljskih in ru-
skih skladateljev. — Predprodaja
vstopnic v trafikah v Prešernovi ulici.

Repertoar kralj. slovenskega gla-
dališča v Ljubljani. Opera: 3. jan.
sobota, »Prodana nevesta«, Abon.
C. 4. jan., nedelja, »Hoffmanove pri-
povedke«, Izven abon. 5. jan., ponde-
lejek, zaprto. 6. jan., torek, »Rigo-
letto«, Izven abon. 7. jan., sredo,
»Rusalka«, Abon. E/2. 8. jan., četr-
tek, »Prodana nevesta«, Abon. D.
Drama: 3. jan., sobota, »Hlapci«,
Abon. D. 4. jan., nedelja, popoldne,
»Gozd«, Izven abon. Zvečer »Perel-
ka«, Del. pred. 5. jan., pondelejek,
zaprto. 6. jan., torek, popoldne, »Pe-
pelka«, Izven abon. Zvečer »Koren-
ček-Zenitev«, Izven abon. 7. jan.,
sredo, »Na dnu«, Abon. A. 8. jan., četr-
tek, »Pepeka«, uradniška predsta-
va izven abonementa.

Iz dramskega gledališča. Radi
obolelosti več članov smo primorani
spremeniti tatedenski repertoar. V
soboto, dne 3. t. m. mesto »Koren-
ček-Zenitev« — »Hlapci«, abonem-
ent isti (D). V nedeljo, dne 4. t. m.
popoldne meso »Protekcije« —
»Gozd«, abon. izv. Iz istega vzroka
je v prizorilo na novoletni dan
zvečer »Hlapci« mesto »Korenček-
Zenitev«.

KREDITI MINISTRSTVA PRE- HRANE.

Belgrad, 1. Minister za prehrano
je odobril nastopne kredite; kot
obratno glavnicu za nabavo hrane,
podpora aprovizacijskih, konzum-
nih in poljedelskih zadrug v kateri-
koli pokrajini, in sicer za Hrvatsko
9 milijonov kron, za Slovenijo 12½
milijonov kron, za Bosno in Herce-
govino 15 milijonov kron, za Dal-
macijo 9 milijonov kron in za Vo-
vodino 4½ milijone kron. Ti krediti
so odobreni za leto dni brez obresti.

POLJEDELSKA FAKULTETA.

Belgrad, 2. Na včerajšnji seji
vseučiliškega plenuma se je defini-
tívno rešilo vprašanje poljedelske
poljedelske fakultete na vseučilišču
v Belgradu. Profesorji dr. Simo
Lozanič, dr. Bogdan Gavrilovič in
dr. Gjorgjevič so določili, da pri-
pravijo in uredijo vse potrebno, da se
pouk na imenovaní fakulteti začne
meseca septembra.

BURNA NOČ NA REKI.

Reka, 2. Starega leta dan so
uprizorjali D'Annunzijevi vojaki po
mestu velike izgrede. Vso noč so
streljali in metali ročne granate.
Razgrajali so kakor pobesneli. Pri-
liki so izrabili tudi temni živili, da so
ropali in krađi.

PREMIRIJE MED SOVJETSKO RUSIJO IN ESTONSKO.

Moskva, 2. (DunkU-Brezžično).
Dne 31. decembra je bilo v Jurje-
vem sklenjeno premirje med sovjet-
sko republiko in Estonko, po kate-
rem je od 3. do 10. januarja ustav-
ljeno vojaško delovanje ter se pre-
mirje samo po sebi podaljša, ako se
ne odpove 24 ur prej. Podpisali so
tri točke bodoče mirovne pogodbe:
o mejnih določbah, vojaških garan-
cijah in neodvisnosti Estonke. Pri
podpisu premirja je bilo navzočih
okoli 20 ameriških in zapadnoevrop-
skih časnikarjev, ki so označili 31.
december za pomemben dan za na-
daljnji razvoj evropskega severa in
vzhoda. Dne 1. januarja so se začele
seje mirovne konference v svrhu
posvetovanja o še nerešenih vpra-
šanjih.

ZAVAROVANJE BREZPOSELNIH NA ANGLEŠKEM.

London, 2. (DunkU-Brezžično).
Redlog o zavarovanju brezposelnih
obsega 11,750.000 delavcev od 16.
do 60. leta. Za primer brezposelo-
sti bi po tem predlogu dobil delavec
na teden 15 šilingov, delavke po 12
šilingov, mladostni delavci po 10 šil-

šilingov, mladostni delavci po 10 šil-
6 šilingov.

GARANCIJSKA POGODBA.

Dunaj, 1. (ČTU) »Neue Freie
Presse« poroča: Prihodnja konfe-
renca v Parizu bo zelo važna. Ga-
rancijska pogodba med Francijo,
Anglijo in Belgijo, ki je v temeljni
točkah baje že dogotovljena, bo
predmet novih pogajanj z Italijo.
Pripravljajo se koraki, da se od-
stranijo nasprotstva med Jugosla-
vijo in Italijo; to vprašaje se bo
knjalu izločilo iz kompleksa drugih
vprašanj. Pristop Italije k drugemu
londonskemu dogovoru je razen
njene pristopakarancijski pogodi-
bi za Francijo skoraj gotova stvar.

Iz Slovenije.

Iz Kranja.

Dne 26. decembra se je vršil v
Kranju občni zbor podružnice
usnjarske organizacije v gostilniških
prostorih pri Jerebu. V novi odbor
so bili izvoljeni: za predsednika
Hrešič Anton, tajnik Silar Franc,
blaginika Berčič Ivan in za odbor-
nike Grošič Jože, Benedik Martin,
Konec Janez, Gradišar Jože in Marn
Martin. Pri izvolitvi novega odbora
je govoril sodrug Bečina Ivan iz Tr-
žiča, ki je razložil pomen strokovne
organizacije in naglašal potrebo
skupnega dela organiziranega delav-
stva. Bodril jih je za nadaljevanje
delo, dokler ne dosežemo svojega cilja.
Zato sodrug v Kranju in okolici na
delo, agitirajte in razširjajte socialis-
tično misel ter se organizirajte stro-
kovno, politično in kulturno.

Kropa.

Pred približno tremi meseci smo
si v Kropi ustanovili organizacijo
JSDS. To seveda ni vseh klerikal-
cem. Posebno se ljuti na delavce
župnik Oblak. Skoraj vsako nedeljo
udriha čez nas v cerkvi in prepo-
veduje čitanje socialno demokratič-
nih listov. Ko se mu je pa delavec
Mlakar upal povedati v obraz, da
tako postopanje ni na mestu, je
župnik odšel k vodstvu žebinarske
zadruge in povzročil, da so tega de-
lavca, ki je delal 12 let pri zadrugi,
kratkomalo postavili na — cesto!
Taki so torej katoliški mošje v Kro-
pi! Krivoverni žid bi tega gotovo ne
bil zmogel storiti... Župan v Kro-
pi je padel s stola, ker je od vojne
predobro živel in le bil že presit.
Zato mislimo, da bi malo revizije v
županskem uradu nič ne škodovalo.
Da, katoliški mošje — žalostna je
vaša preteklost! Pozivljamo vas za-
to, da nas pustite lepo v miru in pre-
misljujete rajše velikosti svojih
grehov...

Pragersko.

Dne 7. decembra se je vršil občni
zbor tukajšnje Okrajne organizacije.
Izvoljen je bil sledeči odbor: Strop-
nik Franc, predsednik; Pal Franc,
podpredsednik; Bračič Štefan taj-
nik; Habijančič Franc, namestnik;
Cvetko Alojzij, blaginik; Setar
Alojzija, Oprauš Anton, Donik Ma-
tevez, odborniki. V agitacijski odbor
je bilo izvoljenih 12 zaupnikov.

Pristopajte k izobraževal- ni organizaciji »Svoboda«.

Izdajatelj Ivan Mlinar.

Odgovorni urednik: Rudolf Golouh.
Tisk »Učitelj« tiskarne v Ljubljani.

Raznašalce in Kolporterje

sprejme takoj pod zelo ugodnimi
pogoji

uprava »Naprej«, frankijska ulica 1.

Rabim okoli 300 godalnih delavcev za drva,
dolge, svetle in gredice. Gozdovi iz-
vrstni in dobra plača. Kdor želi priti, naj se
takoj javi na Nikola G. Petrovič, šum-
ski trgovec, Karlovac, Banja 72.

Sivaine stroje, rabljene, dobro ohranjene in
stojala kupuje po najvišji ceni
(franko Ljubljana) Josip Peteline, Ljubljana.

Nova smrt

za podgane in miši, katere se za-
more popolnoma in zanesljivo zatreti
le z novo, 10 let rabljivo iznajdbo, je
avtomatična past »Samostavljanka«.
V eni noči se lahko vjame 20—30 miši
ali podgan. Za uspeh jamčijo mnogo-
brojna priznanila pisma. Cena z na-
vodilom za 1 komad I. vrste, nekoliko
večja K 25.—, II. vrste, malo manjša
K 16.—. Cenjena naročila se prosijo
pod »Samostavljanka« na Anončni
zavod Drago Beseljak v Ljubljani,
Cankarjevo nabrežje 5.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po čistih
Rezervni zaklad nad K 1.100.000.

3%

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena l. 1881.

Valentin Marek tovarna Domžale, prejema vsako soboto na Sv. Jakobu trgu v Ljubljani stare ženske in moške klobuke v popravilo. Druge dni v tednu pa jih pobira zame g. Suhadolnik, slaščičarna, Gradišče št. 3. 737

Gospodinja, srednje starosti, sposobna nemškega, slovenskega in hrvaškega jezika, perfektna v vseh gospodinskih delih, išče službo za gospodarico v boljši hiši k eni ali dveh osebam. Cenjene ponudbe pod „Koroška“ na upravo „Napreja“.

Priporoča se trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

ZALTA & ŽILIC

Ljubljana, Marije Terezije cesta 10.
(Gospodarska cesta.) 253

Jos. Fabiani, Ljubljana
razpošilja razne specijalne blago po celotni kraljevini od 5 kg naprej poštnine prosto.

BALKAN trgovska, spedijska in komisijska družba Podružnica v Ljubljani. Akcijska glavica K 1.500.000. Spedicija vsakega blaga. — Vskladščanje. — Zaccarinjanja. — Reekspedicija. — Prevažanje pohištva. Lastnica Ljubljanskega skladišča **KRISPER & TOMAŽIČ** Direktna zveza s progo južne železnice. Telefon št. 366. 654

„Hif-krema“
„Altese“ Jakobi in druge vrste cigaretnega papirja in stročnic ter milo, vazelino, ličilo, pisemski papir itd. nudi po najnižjih cenah 838
ERKER & ČERTALIČ
Ljubljana, Resljeva cesta št. 20.

Karbid
kakor tudi krasne 889

karbidne svetilke
razpošilja vsako množino po tovarniški ceni

tovarniška zaloga
Janko Andrašič
v Mariboru.

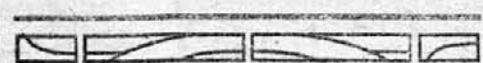

L. jugoslovanska zlatarska delavnica
A. Fuchs, Ljubljana,
Selenburgova ulica t. 6.

Kupujem staro zlato, srebro, kakor tudi briljante, demante po najvišjih dnevnih cenah. Priporočam veliko zalogo zlatnine, srebrnine, ur, briljantov itd. Popravila in nova dela se izvršujejo v lastni delavnici točno in solidno. 624

GARJE

srbečico, hraste, lišaje uniči pri žlo-veku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 6 K. Po pošti 7 K, poštne prosto. Prodaja in razpošilja lekarna Trnkóczy v Ljubljani, zraven rotovža. 531

— Ljubljana —

Rimska cesta 16
naznanja, da še vedno dela s pristnim blagom. Izvršitev točna. Zmerne cene.

Za vsa izvršena dela jamčim dve leti. 904

Ojinate

sode vrče in zaboje
železne in iz trdega lesa od petroleja

kupuje v vsaki množini 980

Hrovat & Komp., Ljubljana (poleg realke).

Štedite s podplati!
Usniti nabitki z željčiki, za moške in ženske čevlje, garnitura po K 2.—, za otroške po K 1.50, se zopet dobivajo v ljubljanski zalogi tovarne „PERO“ - čevljev

PETER KOZINA & Co., Ljubljana, Breg 20.

Preprodajalec popust!

Preprodajalec popust!

Priznani pristni
kranjski firnež

ta. lni izdelek 1045

razpošilja

Ivo Premerl,

Ljubljana,

Kolodvorska ulica št. 18.

Specijalna trgovina s čevlji

Maribor, Grajski trg 1

Najmoderneje oblike. Najnižje cene. Najmoderneje oblike. 839

Zajčje kože

od divjih in domačih kupuje po najvišjih cenah
Ivan Smigovc, Soštanj,
izdelovalnica klobukov, zamenjava tudi klobuke vseh vrst za kože.

Poštni čekovni račun št. 11.323. Telefon št. 54.

Jugoslovanski kreditni zavod

R. Z. Z. O. Z.

Marijin trg 8, v Ljubljani Wolfova ul. 1,
sprejme hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje čistih brez odbitka po

4%

Izvenljubl. vlagatelji dobe poštne položnice. Inkaso faktur in trgovske informacije. Izdaja čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inoz. mesta. Daje posoila na vknjižbo, poroštvo, vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji. Neposredno pod držav. nadzorstvom.

534 16-6

Brzjavni poslov: JUGOSLOVANSKI KREDIT LJUBLJANA.

Popravila se sprejemajo. Lastna delavnica.

- IVAN JAX in sin -

LJUBLJANA - Dunajska cesta št. 15. LJUBLJANA

Sivalni stroji in stroji za pletenje. izborno konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena l. 1867. Vezenje poučuje brezplačno.

Pisalni stroji „Adler“ : : : : KOLESKA iz prvih tovarov

***** Dürkopp, Styria, Waffnenrad. 233

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA ST. 1

Interesna skupnost s hrvatsko eskomptno banko in srbsko banko v Zagrebu.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

SPREJEMA: Vlogo na knjižico in na tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

KUPUJE in PRODAJA: devize, valute, efekte itd.

ESKONTIRA: menice, terjatve, fakture.

DAJE: kredite in predjume na blago in efekte itd.

IZDAJA: akreditive na vsa tu in inozemska mesta.

POSPEŠUJE: trgovino, industrijo ter uvoz in izvoz.

Brzjavni: ESKOMPTNA. 543 Int. telefon št. 146.

Krznarska moda 1920.

Nemoderni mufl, boe itd. se modernizirajo in izgotavljajo v najkrajšem času. V zalogi lastno izdelano garniture ter specialno damsko kožuhovinske čepice. Prevzamem vsakovrstne kože v stroj ter jih popolnoma izgotovim v najmodernejši garnituri.

Ludovik Rot, krznar,
Gradišče 7, nasproti Dramskega gledališča.

— Delniška glavica —
K 20.000.000.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani.

Podružnice: v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in Mariboru.

Rezervni fond i ekropto
K 3.000.000.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, finančna erarične obave in devolucije — aprovizacijske kredite —